

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку № 2 Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»**

17 жовтня 2023

м. Кам'янець-Подільський

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача/власника:

Савліва Любов Сергіївна – завідувача гуртожитком.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Хмелянчишина Наталія Михайлівна – заступник директора з виховній роботи.

Керівник закладу: Білянський Юрій Олександрович - директор.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Відокремлений структурний підрозділ «Кам'янець-Подільський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Грушевського, 70, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Балансоутримувач/власник: Відокремлений структурний підрозділ «Кам'янець-Подільський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Директор: Білянський Юрій Олександрович.

Внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції, на момент здійснення моніторингового візиту не ініційовано.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено у 6-поверховій будівлі студентського гуртожитку.

Заклад розташовано у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: пішої ходи 1-10 хв до Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля місця тимчасового проживання одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (студентський гуртожиток).

На момент візиту у МТП мешкає 66 ВПО: 16 чоловіків, 36 жінок, 16 дітей (14 хлопчиків та 2 дівчаток).

Серед ВПО 25 осіб літнього/пенсійного віку. 6 осіб з категорії маломобільних груп населення.

Облік мешканців МТП не ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі.

Заходи щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану» виконуються, кошти використовуються по мірі фінансування за рахунок резервного фонду державного бюджету.

В МТП не укладенні типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями місця тимчасового проживання. Натомість з ВПО укладено договори на проживання до 31.12.2023р.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля місця тимчасового проживання облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення).

В місці тимчасового проживання наявна функціонуюча система управління відходами.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Купують продукти харчування своїм коштом. Мешканці відвідують адміністративний центр громади, де отримують від благодійних фондів і гуманітарних організацій продуктові набори.

На кожному поверсі місця тимчасового проживання облаштоване окреме кухонне приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців місця тимчасового проживання, а саме:

2 стаціонарними газовими плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 1 мікрохвильовою піччю, 2 холодильниками, бойлером та однією пральною машиною.

В кухні наявні рукомийники та столи.

Санітарія та гігієна

Місце тимчасового проживання не облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в місцях тимчасового проживання (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

В МТП наявна лише 1 духова кімната з 2 душовими кабінками та бойлером. Вбиральні та умивальники наявні по одній на кожні 2 кімнати. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті, натомість мають засувки/замки.

У закладі не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Місця для пральної машини облаштовані в кухні. В закладі визначені місця для сушіння речей.

На момент моніторингу в сусідньому гуртожитку (до 50 м) працює 8 пральних машин. В наявності 2 сушильні машини. Доступ до користування пральними та сушильними машинами платний.

В кімнатах ВПО не підтримується температурний режим – погано працює система опалення.

Противожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявні, вогнегасники.

Місце тимчасового проживання облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального приміщення.

Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Безбар'єрність

В закладі відсутній пандус та інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

Місце тимчасового проживання не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень місця тимчасового проживання, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжка-місця.

У місці тимчасового проживання не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в окремих приміщеннях (кімнатах) блочного типу. ВПО проживають в кімнатах до 4 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах.

Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях. Натомість деякі кімнати потребують заміни/ремонту дверей та дверної лутки.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Частково наявні старі меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей.

Кімнати потребують косметичного ремонту. В окремих приміщеннях блоку наявна цвіль.

Дозвілля

В МТП не облаштовані місця для дозвілля, проведення зборів, та дистанційного навчання для дітей, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні місця тимчасового проживання наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації тощо.

В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний інтернет.

В закладі відсутні окремі приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 6 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

Дверні лутки та двері в окремих кімнатах потребують ремонту/заміни, в окремих санітарно-гігієнічних приміщеннях наявна цвіль, окремі приміщення потребують косметичного ремонту, не вистачає меблів для зберігання особистих речей.

Адміністрація закладу для проведення косметичного ремонту в кімнатах проживання видала шпалери, натомість ВПО (переважно люди похилого віку) не можуть поклеїти і зробити косметичний ремонт самостійно. Мешканці нарікають на те, що в закладі система опалення не забезпечує ефективну тепловіддачу, відтак потребує промивки чи навіть заміни. Мешканцям не вистачає душових кабін – в закладі наявна 1 душова кімната на 2 лейки, які до того ж потребують ремонту/заміни. Душовою кімнатою користуються як ВПО, так і сотні студентів, які проживають в гуртожитку. Щоб скористатися душем, потрібно вистояти чергу. Мешканці, які переважно похилого віку або діти, просять облаштувати окремих душ для ВПО. Також у гуртожитку відсутня витяжка повітря в кухонних приміщеннях – за словами мешканців МТП, канали потребують прочистки.

Загальні потреби МТП:

Потреби, які озвучені представником адміністрації:

Заклад освіти не забезпечує в повному обсязі проживання дітей, що приїхали на навчання з інших населених пунктів, так як у гуртожитках закладу не вистачає місця для проживання студентів. Це порушує права учасників освітнього процесу. З червня 2023 року заклад намагається відновити освітній процес у повному обсязі. Для цього потребує переселення внутрішньо переміщених осіб до інших МТП.

Ініціювати включення закладу до реєстру діючих МТП області, як і забезпечувати в закладі функціонування МТП, адміністрація намірів не має.

Потреби, які озвучені мешканцями МТП:

- допомога ВПО у проведенні косметичного ремонту в кімнатах проживання
- система опалення не забезпечує ефективну тепловіддачу, відтак потребує промивки чи навіть заміни.
- не вистачає душових кабін – облаштувати окремих душ для ВПО.
- відсутня витяжка повітря в кухонних приміщеннях.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Враховуючи те, що цей заклад потребує відновлення повноцінного освітнього процесу, не відповідає мінімальним вимогам для життєзабезпечення внутрішньо переміщених осіб, не планує продовжувати функціонування МТП та з огляду на наявні вільні місця в інших МТП на території міста Кам'янець-Подільський, внесення його до переліку МТП не є доцільним. Разом з тим, за результатами візиту, надаємо такі рекомендації:

– керівництву Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» звернутися з офіційним листом до Хмельницької ОВА щодо забезпечення ВПО, які на момент звернення проживають у закладі і підлягають переселенню, житловими приміщеннями/соціальним житлом;

– з огляду на вимоги Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», зокрема, частин 8 (п.3 та 6) та 9 (абз.1 та 2) статті 11 Повноваження центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з питань забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, Хмельницькій ОВА та Кам'янець-Подільській міській раді забезпечити інформування щодо всіх наявних можливостей розміщення ВПО у місті Кам'янець-Подільський та переселення ВПО до інших МТП, що функціонують на території міста Кам'янець-Подільський;

– Кам'янець-Подільській міській раді вжити заходів щодо забезпечення обліку громадян, що потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до Постанови КМУ №495 від 29.04.2022 р. та щодо проведення інформаційно-просвітницької роботи серед ВПО, які проживають в гуртожитках закладів освіти на території громади щодо порядку постановки на облік;

Враховуючи те, що в закладі продовжують перебувати ВПО, а проблеми, озвучені ними впливають також і на умови проживання студентів даного гуртожитку, за результатами візиту, надаємо такі рекомендації керівництву Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»:

- забезпечити підготовку системи опалення до опалювального сезону;
- звернутися до ліцензованих надавачів послуг щодо приведення системи вентиляції у робочий стан та забезпечити її якісне функціонування;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо облаштування додаткових душових кабін і бойлерів;
- опрацювати з керівництвом МТП питання щодо видалення плісняви, а також вжити заходів, спрямованих на попередження її появи;
- провести у кімнатах ВПО, які потребують, косметичні ремонти.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ